

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta	12—	pol leta
četrt leta	6—	četrt leta
na mesec	2—	na mesec
		550
		190

Izbija vsak dan svojo kranjsko in štajersko.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogriško:	celo leto K 25—	za Nemčijo:	celo leto K 28—
	pol leta		13—
	četrt leta		6-50
	na mesec		2-30
			celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. Narodna tiskarna telefon št. 66.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakca. Upravništvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Naš cesar.

S svojimi narodi vred bo častiljivi cesar jutri praznoval svojo osemdesetletnico. Bridkosti življenja niso uklonile njegovih moči in niso skrajšale njegovih dni. Čil in čvrst gleda nazaj na osemdeset let dela življenja in na dvainšestdeset let vladanja, in kdor pregleda zgodovino te dolge dobe, ta šele pojmi globoko resničnost pesnikovih besed, končujočih »Zarja večerna — slava nezmerana.«

V težkih časih je naš cesar prevzel krono svojih dedov. Svet je splošno, da so habsburški državni dnevi njene obstanka. In celih dvajset let je bil naš cesar zapleten v največje boje, predno se mu je posrečilo konsolidirati državo. Dvajset let je trajal prepored in zgodovina teh let je pisana s krvjo. Ob revoluciji na Dunaju, na Madžarskem in v Italiji, je Franc Jožef I. zasedel cesarski prestol, in Solferino in Kraljevi Gradec sta etapi v tem težkem razvoju monarhije.

A mir tudi še s tem ni bil dosežen. Na grehah minulih časov trpi država še danes in še do danes se cesarju ni posrečilo, dobiti svetovalce, ki bi mogli urediti notranje razmere tako, da bi bila država v vsakem oziru urejena, kakor mora biti, če naj bo srečna, zdrava in močna.

V dolgi dobi svojega, delu za blagor države posvečenega življenja, je cesar skozi revolucije in ljute vojske in propadajoče sisteme modro vodil coln monarhije in danes v večeru njegovega življenja stoji država močna in trdna, kakor nikdar prej med velesilami Evrope in narodi avstro-ogrske monarhije blagoslovljajo svojega vladarja, ki je s krepko roko izvršil to čudežno delo.

Spoštovan od vsega sveta, ljubljen od svojih narodov, praznoval bo cesar Franc Jožef I. svojo osemdesetletnico v zavesti, da mu je bila vedno prva in edina briga, zagotoviti svojim narodom srečo in mir, gospodarsko in duševno blagostanje.

Med narodi, ki se v neomahljivi, na nešteti bojiščih posvečenosti zvesto vesele cesarjeve osemdesetletnice, je tudi narod slovenski, navzlic ljutemu boju, ki ga bje zoper metodo, po kateri vodi vlada državno upravo. Ta boj slovenskega naroda proti vladajočemu sistemu, ni drugega, kakor boj za pravico, boj za

ravnopravnost, boj za tiste postulate in pogoje življenja, ki jih je naš cesar nešteto krat proglasil za svoje ideale. Toda vzlic temu ljutemu boju se zaveda vsak razumen Slovenec, da je obstanek in razvoj slovenskega naroda mogoče samo v okviru habsburške monarhije in da bi izven te monarhije slovenski narod ne mogel niti trenutka eksistirati.

Kar je slovenski narod dosegel, vse je dosegel pod vladanjem cesarja Franca Jožefa I., ki je Slovencem vedno posvečeval pravo očetovsko ljubezen. In zato se veseli tudi ves slovenski narod cesarjevo osemdesetletnico in želi v stari zvestobi in udanosti vladarju, da bi mu usoda podaljšala življenje do skrajnih meja.

Taktika naših narodnih nasprotnikov.

V narodnostnem boju, ki se bje v Avstriji, se dogajajo stvari, ki nas prav živo spominjajo na razmere v Turčiji, kjer se razne politične stranke tudi poslužujejo najnižjih sredstev v dosego svojih ciljev, kjer se deluje s terorizmom, raznimi nasilstvi, ubijanjem itd. In konstatirati moramo, da se tudi del nemškega naroda poslužuje takih brutalnih sredstev. Ker so v nekaterih mestih in deželah Nemci v večini, tedaj uporabljajo vso svojo premoč v to, da uničijo, ali pa vsaj onemogočijo družabno življenje in narodno eksistenco slovenskih manjšin, ki žive v njihovi sredi in ki imajo po določbah javnega prava in zakonov, ne samo državnih, temveč tudi vsenarodnih naravnih, neomejeno pravico do mirnega narodnega in državljanskega razvoja. S takim postopanjem se ne krši samo javni red, za katerega jamči najvišja državna avtoriteta, temveč se na flagranten način greši tudi zoper ideje državljanske svobode in enakosti, modernega napredka in humanitete, torej zoper ideje, s katerimi se kulturni narodi v sedanjem veku kaj radi ponašajo.

Ravno v poslednjem času so se v naši državi zgodili dogodki, ki jasno osvetljujejo, na kakšen nizek nivo je padla nemška politika. Pred nedavnim časom so v moravskem mestu Iglavi Nemci na surov način napadli češke Sokole, ter pri tem ubili tudi nekega češkega zidarja. V Vim-

perku so se vršile tudi protičeške demonstracije. Fanatizem dunajskih Nemcev je pa postal že tako divji, da ne poznajo že več gostoljubnosti, katero goji vsak še tako barbarski narod. Razbor bankerotne dunajske lovške zastave na vse mogoče načine vabi ljudi, naj pridejo na Dunaj, da si ogledajo to razstavo. In če se Slovani odzovejo temu povabilu, tedaj zakriče voditelji nemških strank, da hočejo Slovani s silo vdreti na Dunaj. Vsi nemški listi so pisali in hujskali zoper slovenske goste, ki so si hoteli ogledati rezidenčno mesto. Ker so se pa Čehi zavedali svojih, po zakonu zajamčenih pravic, so prišli navzlic nemškemu hujskanju na Dunaj. Ob tej priliki so pa dunajski Nemci pokazali, da so v istini uvedli v svojo politiko taktiko dunajskih »Plattenbrüderjev«.

Naši kranjski in štajerski Nemci so popolnoma podobni svojim bratom na Češkem in Nižjeavstrijskem. Nedeljski sokolski zlet v Celju je silno razburil nemške renegate celjske. Po vseh nemških listih so raztrosili vest, da hočejo slovenski Sokoli, kakor roparji vloniti v Celje, klicali so na pomoč, da se morejo uspešno postaviti »zur Abwehr«. Toda Slovenci niso tisti, ki hujskajo k napadam — temveč Nemci provocirajo vedno in povsod. Predstojnik celjskega mestnega magistrata je kot šef - urednik celjske »Deutsche Wacht« hujskal na vse mogoče načine zoper mirne Slovence, ki so hoteli na svojem ozemlju proslaviti sokolsko idejo. Mi celo trdim, da je dr. Ambroschitz organiziral ondotno nemško fakinažo, da provocirajo demonstracije. Merodajni krogi so uvideli namero teh fanatiziranih celjskih Nemcev, ter odredili, naj zandarmerija in vojaštvo ščitita celjsko policijsko čast. Slovenci so pa ravno pri tem zletu pokazali, kako so zvišeni nad tistim nivojem, na katerem se nahajajo danes avstrijski Nemci. Celo nemški listi in e. kr. vladni komisar so javno priznali, da vlada pri Slovencih stroga in vzorna disciplina. Slovani se dobro zavedajo svoje moči, ki pa deloma še počiva in katero je treba šele vzbuditi, toda te svoje moči nečemo izrabiti na brutalen način zoper svojega nasprotnika, temveč jo hočemo osredotočiti na kulturnem in gospodarskem polju.

Tudi Lahi se poslužujejo v političnem in narodnostnem boju prav tiste taktike, kakor njihovi po-

litični zavezniki Nemci. Prav istega dne, ko so Nemci v Celju hoteli uveljaviti svojo brutalno taktiko, so Lahi v Pazinu napadli hrvaške in slovenske Sokole. Do danes je aretiranih že 25 Lahov, ki so napadali mirne Hrvatice in Slovence.

Ta taktika je značilna za politiko naših združenih narodnih nasprotnikov in priča, da je premoč avstrijskih Nemcev in z njimi zvezanih Lahov v veliki nevarnosti in da prihaja čas, ko bo narodnostni in politični boj v Avstriji kmalu dobojevan, in sicer z zmago Slovanov. Nemci in Lahi imajo sicer mogočna sredstva. Vlada jih na vse mogoče načine podpira in protežira, bogati in vplivni sorodniki sosednjih držav jim pomagajo, toda vzlic temu se morajo posluževati najnižjih sredstev, da si še za nekaj časa ohranijo svojo krivično nadvlado. Mi le z obzalo vanjem opazujemo te obupne pojave nemškega in laškega naroda. Ne smemo se pa dati zapeljati, da bi vračali klin s klinom. Narodnostni in politični boj v Avstriji ne bo dobojevan na ulici, kamor ga skušajo prenesti Nemci in Lahi, temveč na kulturnem in gospodarskem polju. Vsled tega moramo z mirnim in smotrenim delom v tem oziru organizirati svoje moči — s studom se moramo pa odvrčati od raznih provokacij z nemške in laške strani. In če Nemci trdijo, da smo Slovani agresivni, če se hočemo posluževati na svojem ozemlju svojih državljanskih pravic, tedaj jim pustimo to mnenje. Nam gre edino za to, da ostanemo na svoji grudi neodvisni gospodarji in da pridobimo nazaj tisto, kar so nam ugrabili.

Razdolženje oficirjev.

V proslavo osemdesetletnice se ustanovi centralni zaklad za e. in kr. armado, čigar namen bo, služiti kot gospodarska institucija v prvi vrsti v svrhu, da se razdolže oficirji, v drugi vrsti pa, da jim s cenimi posojili sploh pomaga v slučajih zadrege in olajša vračevanje.

Za oficirski stan je to velika pridobitev in velika pomoč, dasi se je bati, da bo tudi tu mnogo poklicanih in le malo izvoljenih. Sredstva, ki jih dobi ta zaklad, najbrž ne bodo zadostala niti v najmanjši meri.

Zalostna resnica je, da je avstro-ogrski oficirski stan strahovito zadolžen. Toda oficirskemu zboru bi

delal veliko krivico, kdor bi trdil, da je ta velikanska zadolženost lahko miselna. Vzrok tej zadolženosti izvira iz vzgoje.

Oficirji so dandanes čisto dobro plačani. Mlad mož, ki je kakih 20 let star, ima že nad 200 K mesečnih dohodkov in je bil več let vzgojen za svoj poklic na javne stroške. Koliko je pa v življenju ljudi, ki imajo že z 20. letom študije končane, socialno stališče in stalno prav ugodno službo s takimi dohodki? Pravično primerjanje med tistimi, ki se posvetijo oficirski karijeri in med tistimi, ki se posvetijo akademični karijeri, kaže očitno, da pridejo prvi brez posebnih študij na jako cen način in veliko prej do boljšega kruha, kakor drugi. Smelo bi se torej že zahtevati, da izhajajo s svojimi prejemki brez dolga in čisto gotovo je, da bi to tudi lahko storili, če bi bili drugače vzgojeni.

Toda ta vzgoja. Navadno se posvečajo oficirski karijeri vojaški, uradniški in malomeščanski sinovi. V vojaških šolah pa jih vzgajajo tako, kakor bi bili sami sinovi fevdalnih aristokratov in dediči nabasnih denarnih žakljev. V vojaških šolah jim vcepljajo misel, da bodo kot oficirji člani prvoga najvažnejšega in najimunitnejšega stanu v državi, da bo vsak posamičnik nekaj mogočnik in javen dostojanstvenik. In kadar potem stopijo v življenje, jim nalože vsakovrstnih družabnih in drugih dolžnosti, ki se lahko strinjajo z več kot priprostim njihovimi opravili in še slabše z njihovimi dejanskimi dohodki.

Družabne pravice in dolžnosti oficirjev niso v nobenem razmerju z njihovim delom, z njihovimi povprečnimi študijami in tudi ne z njihovimi dohodki. V tem tiči izvor vsega zla. Če ima kak oženjen poštni oficijal 300 K dolga, ga že stigmatizirajo, da je lahkomišelna zapraviljivec, če ima pa kak samski nadporočnik desetkrat več dolga, ga samo pomilujejo in smatrajo to kot popolnoma opravičljivo.

Privoščimo oficirskemu zboru naše armade od vsega srca, da je sedaj, povodom cesarjeve osemdesetletnice dobilo svoj »centralni zaklad«, ki mu bo kolikor toliko omogočil rešiti se svojih dolgov in bo sploh oficirjem pomagal do lahkega in cenega kredita. Toda, kakor za oficirski zbor, tako je treba, da se tudi kaj primerne stori za uradništvo. Potrebno je toliko bolj, ker je

LISTEK.

Zgodovinska seja.

Po deveti deželi se je bil penadoma razlegel glas, da je umetnost na svetu. Nekateri so rekli, da je bil razglasil to novice židovski kramar, ki je romal od vasi do vasi s pisanimi rutami, trakovi in podveznicami; drugi so rekli, da si je bil izgubljen študent v svoji pijanosti izmislil ta čudni evangelij; bili pa so tudi ljudje, ki so rekli, da se je bil v kresni roči oglasil klic iz nebes. Imenitniki, veljaki in učenjaki se za take govoriče niso veliko menili. Vedeli niso natančno, odkod da je, kaj da je in čemu da je umetnost. Ali ker je posel imenitnikov, veljakov in učenjakov, da skrbe v vsakem oziru za blagor tega otroškega in takorekto zmirom smrkavega naroda, so sklenili v svoji modrosti, da je treba narod spet enkrat usekniti, da je namreč treba to novo stvar, umetnost imenovano, podpirati, pospeševati in razumno voditi, kakor živinorejo, mlekarsstvo in čebelarstvo.

Začeli so s tem podpiranjem in pospeševanjem, kakor je treba zmiorom začeti: oenovali so odbor, odbor

pa je izvolil odsek. Poglavitno opravilo je bilo opravljeno; imenitniki, veljaki in učenjaki so si otrli potno čelo, vsaki posebej in drug za drugim. Nato je šel odsek po svojih potih, kakor je šega. In kakor je tudi šega, si je čez leto dni pritisnil kazalec med obrvi, domislil se je, da je odsek ter je sklical sejo.

Tista seja se je tako vršila, kakor bo veren zapisnik pričal rodovom.

Dvanajstero častiljivih obrazov je tiho in temno strmelo v svoje lastno strmenje. Ob polu osmih zvečer je predsednik vstal, pozvonil ter je izpregovoril s slovesnim glasom:

»Častita gospoda! Zbrali smo se, ker nas je klical ta naš mili narod, da ga useknemo! Dovolite mi, da vas najprej pozdravim po vrsti, vas imenitnike, voditelje in prvoboritelje, veljake, prvake in učenjake, zastopnike duhovnih in posvetnih oblastnij; da pozdravim takorekto snažni robec nesnažnega naroda! Kakor vam je odzavnanj znano in kakor so nam dokazali ter nam še dokazujejo pismouki, je naš narod v vsakem oziru, tako v duševnem kakor v telesnem, najubožnejši med narodi; obsojen je takorekto, da ostane samosrajčnik na vekoma. Ali ni je v zgodovini primere, da bi se bil narod

tako junaško in zmagovito vojskoval zoper svojo usodo. S kratkimi in tenkimi svojimi nogami hiti na vseh stazah, cestah in poljih za bogatini in ražočnimi svojimi sosedi; kmalu, mislim, da jih bo dohitel, dasi upehan in zasoplen. Toda kakor človek, ki gleda na vse strani in na vse cilje, izpregleda magikatero stran in izgreši marsikateri cilj, tako je tudi naš narod v svojem lahkomišelnem blazanju zanemaril preimenitno in prekoristno polje razumnega čebelarstva...«

Odborniki: »Kaj?«
Predsednik: »Ne?... Je že res! Tako je tudi naš narod v svojem lahkomišelnem blazanju zanemaril preimenitno in prekoristno polje za družnega mlekarsstva...«

Odborniki: »Kaj?«
Predsednik: »Ne?... Je že res! Ne govorimo o posameznih strokah narodove gospodarske samopomoči, temveč govorimo kar o tistem cilju, do katerega vodi vseh stotisočero razovor naših njiv in léh... do, kaj bi rekli... do kmečke komunee...«

Odborniki: »Kaj?«
Predsednik: »Ne?... Je že res! Izprevideli smo v teh poslednjih časih, na svojo žalost smo isprevideli, kako propada in hira naša nekoč tako slovena očelvena glasba...«

Odborniki: »Kaj?«
Umetnik: »Smo že blizu, hvala Bogu!«

Odborniki: »Kdo pa je govoril? Kdo pa je ta človek?«

Predsednik: »Kdo pa je ta človek?... Je že res! Tajnik, odpril knjigo, da bomo videli po pravici!«

Tajnik odpre knjigo: »Tega in tega... seja umetniškega sveta...«

Odborniki: »Je že res!«
Predsednik: »Je že res! Seja umetniškega sveta... in ta človek je umetnik... in jaz sem predsednik... Častita gospoda! Ni je še bilo stvari v deveti deželi, ki bi je mi veljaki in imenitniki ne bili uredili, vodili ter nadzorovali. Naš trezni razum ne skače na poti napredka kakor razposajen otrok: támtadra - támtadra... temveč koraka počasi in važno: táp-táp-táp...«

Umetnik: »Ne v daktilih, temveč v spondejih!«

Odborniki: »Kaj?«
Predsednik: »Kdo pa je ta človek?... Je že res!... Naša trezna razposajenost... naša razposajena treznost... naš támtadra... Kaj pa skačete v mojo modrost, kakor muha v vino?... Naš trezni razum je še vselej našel način in pot, da je nov pojav v našem kulturnem življenju umil, ostrigel, počesal in preoblekel.

da je takorekto ukazal kulturi: Roke na klop!... Častita gospoda! Razustili so, da je umetnost v deželi, ali ča je vsaj že ča meji. Tako se je za nas imenitnike in veljake porodilo vprašanje, kaj da je umetnost, kje da je in čemu da je. Kadar razrešimo ta vprašanja po vesti in pameti, novo stvar, umetnost imenovano, umijemo, ostrizemo, počesemo in preoblečemo...«

Odborniki: »Res je!«
Umetnik: »Prosim...«

Odborniki se ozro začudeni nanj: »Kaj?«

Prvi odbornik: »Častita gospoda! Učeno je govoril naš učeni predsednik in njegove besede zaslužijo, da bi jih z zlatimi črkami zapisali v knjigo naše kulture. Toda pozabil je, v svoji preveliki skromnosti je pozabil...«

Drugi odbornik: »Pardon! Weswegen sitzen wir denn da? Worüber geht denn eigentlich die Rede?«

Predsednik vstane: »Wir reden, mit Respekt zu sagen, über unsere Kunst...«

Drugi odbornik: »Danke! Genug! Setzen Sie sich!«
Predsednik séde.

(Konec prihodnj.)

gromištvu največ zablodena, ne pa
ljubni krivdi, marveč vladajo-
čih razmer. Uradnik ima dolgove
navadno izna časa, ko je študiral, ali
vred rodinskih razmer, oficir pa
jih ima navadno vlad tega, ker živi
čez svoje razmere. Vsakemu, kar je
prav; če so se dobila sredstva za raz-
doloženje oficirjev, se morajo dobiti
tudi sredstva za razdoloženje uradni-
kov!

Dnevne vesti.

+ Vlada, škof in humaniteta.
Te dni se je prav lahko opazilo, v
kako tesnem objektu so vlada, Nemci
in pa naš škof. Nemci so poslali
okrožnico po hišah, da ne sme noben
Nemec ob priliki štiridesetletnice
»Ljubljanskega prostovoljnega gasil-
nega in reševalnega društva« raz-
obesiti zastave. In Nemci so se tega
povelja strogo držali. Noben Nemec
ni razobesil zastave. Zanimivo pa je,
da so se tem Nemcem pridružili tudi
vlada in pa škof. Vlada je prepoveda-
la razobesiti na državnih poslop-
jih zastave — škof na svojih. Če upo-
števamo, da je bila ta slavnost jubilej
strogo humanitarnega društva, tedaj
vidimo, kam dovede nekatere ljudi
politična strast. Radovedni smo, kaj
bi rekla vlada, če bi gasilno društvo
iz tega postopanja izvajalo konse-
vence. Toda v gasilnem društvu so
možje, ki imajo sree, in ki ne poznajo
onega političnega fanatizma, kakor
naši Nemci, katerim se pridružita
naša vlada in pa škof.

+ Nemškutarija pri Uršulinkah.
Nunski katehet, g. Peter J a n e c, je
premeščen k Sv. Jakobu in Ljubljani.
O tej premetitvi krožijo govorice,
ki so kolikor toliko splošnega pome-
na. Govori se, da je g. Jane postal
žrtve svojega narodnega mišljenja.
G. Jane je spoznal, da so Uršulinke
polne nemškutarskega duha, da so-
vražijo in prezirajo slovensko in da
dosledno ponemčujejo mladino. Zato
je g. Jane v svoji šoli, to je v vnunji
šoli, vedno poudarjal nasproti učenc-
kam, da zahteva njihova značajnost,
da ostanejo slovensko misleče, da
molijo le slovensko, da je sramotno
za slovensko učenko, ako ima za »no-
bela«, če moli iz nemškega molitven-
ika. Ko so pri šolski maši slovenske
vnanje šole nune nemško pele, je g.
Jane proti temu odločno protestiral
in se ni bal javno reči, da je vnunja
šola, ki je slovenska, ravno tako ime-
nitna in ravno toliko vredna, kot
nemška notranja šola. Zgodilo se je
pa še, da letos ni bila iz nemške no-
tranje šole iz 8. razreda nobena učen-
ka sprejeta v javno pripravnico, ko
je vendar bilo v 8. razredu nad 50
učenk. iz slovenske vnanje šole pa
jih je bilo v javno pripravnico spre-
jetih cela truma. In zavrelo je v
nemškurski duši notranje voditeljice
Kristine Pesdire. Podžigal jo je še
jezuit P. Hajek, ki ga Kristina Pes-
dire zelo ljubi in ima za svojega sve-
tovalca, njima pa se je pridružil še
katehet v notranji šoli, g. Miha Bu-
lovec, in napravili so komplet zoper
»največjega sovražnika samostana«,
g. Petra J a n e a. In romala so pisma
k škofu gori in od škofa doli, in ko-
ne je bil ta: »Najhušji sovražnik
nunske nemškutarije mora stran.«
Sedaj je Bosna mirna. Gosp. Jane
pride k sv. Jakobu in nune bodo lah-
ko mirno nemškutarile dalje, ker jih
niče ne bo motil. — Tako se govori
po Ljubljani, tako se nam poroča od
jako verodostojne strani. Sedaj pa,
zavedni slovenski starši, le hitro po-
šljite vse svoje hečke v nunske sa-
mostane, da se čim prej raznarodijo
in da tudi vi malo pomagate hirajoče
nemštvo umetno rediti.

+ Z narodom k bogu. Klerikal-
ci izpreminjajo vsak dan svoje ime
in svoja gesla, kar jasno priča o tem,
da klerikalci nimajo prav nikakršnega
trdnega prepričanja. Prej so imeli
geslo: »Z Bogom za narod!« — na
zadnjem zborovanju klerikalnega
dišajstva v Črnomlju so izpreminili
to geslo v »Z narodom k Bogu.« Naši
klerikalci bi pač boljše napravili, če
bi izpreminili tudi to svoje geslo, ter
rekli: »Z narodom v klerikalni ja-
rem!«

+ Liberalni lemenat. V Črnom-
lju so te dni asentirali klerikalne di-
jake. Ta važni dogodek so imenovali
shod, menda ker je bilo mnogo go-
vornic. Med drugim se je na tem shodu
izvedelo, da je imel ljubljanski le-
menat svojo liberalno dobo, sedanja nje-
govna doba pa da se imenuje socialna
doba dr. Kreka. Ker je socialstvo dr.
Kreka že davno spoznano kot šarla-
nstvo, ni nič na tem ležeče, da se
sedanja doba ljubljanskega lemenata
tako imenuje, kvečjemu je to dokaz,
da je duševni nivo tega zavoda moč-
no padel, kar pač tudi potrjuje pov-
prečna inteligenca sedanjih absolven-
tov. Ali da je imel ljubljanski le-
menat tudi svojo liberalno dobo, to je
vsekako zanimivo. Vedeli bi le radi,
v kakem smislu rabijo klerikalci to
imenovanje? Navadno pravijo kleri-
kalci, da je liberalizem brezobnost

in oborožstva. Ali so v liberalni dobi
ljubljanskega lemenata vajnjali da-
hovščino v duhu brezobnosti in
mančesterstva? Ali pa velja za ljub-
ljanski lemenat v tem slučaju druga
definicija liberalizma? To bi nas
prav zanimalo, če bi nam hoteli p. n.
klerikalci poosteti s ustanovitvijo
pogajnilom. Štvar je historična in
dalo bi se morala kaj podrobneje po-
vedati.

**+ Nemški listi in celjski svet v
Celju.** O sobotnem zletu poročajo vsi
nemški listi, seveda popolnoma po
svojem okusu. Zanimivo pri tem pa
je, da to pot nemški klerikalni listi,
ki so doslej navadno hlinili neke vr-
ste naklonjenosti do Slovencev, v
zlobnosti in hudobnosti nadhriljuje-
jo liberalne. Znani, in v zadnjem ča-
su večkrat imenovani »Deutsches
Volksblatt«, ki ga urejuje nekdanji
debeli prijatelj naših klerikalcev,
Vergani, piše o celjski sokolski sla-
vnosti med drugim: »Slavnost se
je vršila na travniku lastnika umet-
nega mlina Majdiča, nevarnega po-
speševalca srbofilskih teženj na po-
lju — jugoslovanske unije (?). Ude-
ležba pri slavnosti s strani kmetstva
prebivalstva je bila malenkostna,
kar je tem bolj umljivo, ker je slo-
vensko kmetstvo prebivalstvo cesarju
vdano in ne simpatizira s sokolskimi
društvi, ki so se šele pred kratkim
bratili s Srbi v Belgradu in imeli
tamkaj veleizdajniške govore. Slo-
venski narod na Spodnjem Štajer-
skem je cesarju in državi zvest, ter
se izogiblje srbskih prijateljev ljub-
ljanskih in zagrebških.« — Tako pi-
še dunajski »Deutsches Volksblatt«. Vsa
konceptija navedenega poročila
kaže na to, da je ni pisal Nemeec,
marveč, da je poteklo izpod popolno-
ma drugega peresa. Stavili bi sto
proti eni, da je dotično poročilo napi-
sal kak slovenski klerikalci, ker je
notorično, da so naši klerikalci že od
nekdaj v tesni zvezi z Verganijevim
listom. Kakšnih nazorov pa so kleri-
kalci glede Celja, pa je itak znano,
saj je njih kolovodja ob priliki zad-
nje celjske sokolske slavnosti proglasi-
l Celje za »fremdes Gebiet«.

+ Klerikalne denunciacije.
Avstrijski klerikalci so res dobro or-
ganizirani. Ko se je pred kratkim v
Dunaju dala parola, da morajo vsi
klerikalni listi denuncirati Jugoslo-
vane kot veleizdajalce, tedaj je du-
najski »Deutsches Volksblatt«, ki
ima svoje poročevalce v vrstah naših
klerikalcev, prvi začel s takimi de-
nunciacijami. Potem mu je seveda
sledil »Slovenec«. Zdaj je pa prišel
tudi neizogibni dr. Stadler, ki je v
»Reichspost« začel denuncirati bo-
sanske Srbe in dr. Mandičevo stran-
ko. Človeku se gabi ta nizka klerikalna
taktika. Če so se Bosanci uprli
importu tujecev, posebno Nemecev,
katerega organizira škof dr. Stadler
in z njem zvezani kranjski klerikalci,
tedaj so vsled tega nevarni Av-
striji. Če nočejo Bosanci več podpi-
rati raznih Stadlerjevih konviktov, v
katerih se vzgojuje v klerikalnem in
ponemčevalnem smislu, tedaj so za-
radi tega veleizdajalci. Konec tega
denuncijskega članka se glasi:
»Kam naj to vodi? Po našem trdnem
prepričanju je danes Bosna v toliko
večji nevarnosti, da si jo prilaste Sr-
bi, nego za časa aneksije. Takrat se
je poslalo doli stotisoče granicirjev
in kaj se godi danes? Okoli Sarajeva
se še vedno grade nove utrbe — ter
se ne vidi sovražnika, ki že v celi de-
želi triumfirar in ki že vlada samo,
kakor premagano komandira.« Zastoj
so vsi ti poskusi hirajočega
klerikalizma, kajti s takimi nizkimi
sredstvi se pač ne more doseči traj-
nih uspehov. Gotovo je le to, da se vsi
pošteni elementi vsled takih podlih
denunciacij odvrtaajo od klerikal-
cev.

**+ Marka, oziroma krona ogor-
čenja.** Na papeževu slavnostno bo-
romejsko encikliko nočejo odgovar-
jati protestantski Nemci samo z
besedami, s članki, marveč so iztuh-
tali hušji odgovor — z dejanji. V
znak protesta, v znak ogorčenja na-
birajo med sabo takozvane krone
ogorčenja (Entrüstungskrone) naj-
prej za novo protestantske cerkev v
Kremž ob Donavi, in ko bo ta pod-
strelbo, se bo sezidalo s takimi prost-
voljnimi prispevki še druge nove
cerkve. Zupnik Monsky v Kremžih
razpošilja med protestante v Avstri-
ji in v Nemčiji letake, naj daruje
vsak 1 krono »v znak ogorčenja«. Tako
se je nehote in nevede izpreme-
nilo prokletstvo od strani papeža v
blagoslov za protestante. Take čude-
že dela dandanes vatikanska politika!

**+ Čudeži se gode, in sicer na
Kranjskem, a ne v novem Lourdu.**
Znano je, da po kranjskih šolah slu-
buje mnogo suplentov in suplentinj.
Ti reveži že od dne 15. julija t. l. niso
potegnili niti vinarja plače, daa jim
je to tudi za počitnice dovolil deželni
zbor. En mesec živeti brez hrane, to
je pravi čudež, v katerega mora ve-
rovati tudi gosp. Kaltenegger, ki
nima toliko časa, da bi suplentom na-
kazal tiste groše. Žalostno!

**+ Nemško ministrstvo je obo-
brilo imenovanje g. Janke Mla-
kečarja na definitivnega voditelja
na ministrstvu doklinalnega šola.**

**+ Povedno 89. rojstnega dne Nje-
govoga Velikanstva cesarja ostajajo
zaprti na strani dne 18. avgusta po-
polnoma bližnjajo tukajšnje podružnice
c. kr. priv. avstrijskega kreditnega
zavoda na trgovino in obrt.**

**+ V poznajša. Z odmorom na trdi-
tev v včerajnji jutranji izdaji slo-
venskega Naroda, da so gostje od
koncerta dne 15. t. m. na vrtu »Na-
rodnega doma« trumoma odhajali
vsled slabe postrežbe, pojasnjem
sledče: Vsi gostje, Čehi, Slovenci in
Hrvatje, kolikor jih je bilo v soboto
zvečer pri meni na večerji, so ostali
vse tri dni pri meni pri zajtrku, ho-
silu in večerji in kar niso mogli
prehvaliti dobre postrežbe in
nizkih cen. Za omenjeni koncert sem
imel najetih 12 natakarij. Vzel bi
jih še več, če bi jih bil dobil, toda
vsled silnega navala gostov v vseh
gostilnah so bile oddane drugod.
Plačati sem jih moral drago, a kljub
temu nisem povisal cen prav nič niti
pri jedi, niti pri pijači. Pri takem na-
valu pa bi noben restavratore ne mo-
gel točno postreči. — Z odličnim spo-
stovanjem Emil Keržišnik,
restavratore »Narodnega doma«.**

**+ V Litiiji je v soboto zjutraj umrla
po dolgi in mučni boleznii vsem tu-
kaj kdaj bivajočim, zlasti uradniškim
rodbinam znana dobra perica Jer-
rica Simončič. Zapustila je mo-
ža; otrok ni imela. Rajnka je bila ti-
ha, mirna ženska, ki ni nikoli nobe-
nega razzallala. Ko je bila še bolj
zdrava, se je prav rada udeležila slo-
venskih veselii, zlasti onih, ki so se
prirajale v korist »Ciril-Metodovi
družbi. Naj v m. p.!**

+ Opekarna v Postojni. Parna ope-
karna g. Josipa Lavrenčiča v
Postojni spada med najuglednejša in
najmodernejša industrijalna podjet-
ja, kar jih imamo. Ta parna opekarna
z električnim obratom je opremljena
z najmodernejšimi stroji in so njeni
izdelki v vsakem oziru vzorni. Pri-
poročamo to narodno firmo kar naj-
tojepleje in opozarjamo ob enem na
njen inserat.

+ Iz Hrastnika. V nedeljo zvečer
je pričakoval našega »Sokola«, ki se
je udeležil celjske slavnosti, korporat-
ivno naš »Turnierein«, a ni imel za-
lubiže sreče. Njihov preljubezniv klic:
»Jetzt kommt die Roßische Pakage«
se ni uresničil, kajti »pakaza« se je
ob istem času vrlo dobro zabavala —
v Celju. Sicer je pa nam zelo žal, da
nismo bili deležni tega tako ljubezni-
vega sprejema. Pa dragi!!!

+ Junaštva celjskih Nemcev. Kakor
je bilo pričakovati tako se je tudi zgo-
dilo: celjska sokolska slavnost se je
mirno izvršila. Ampak »nemški« Celjan
je vendarle moral pokazati, da je poleg
svojega dunajskega vsenemškega brata
največja sirovina v Avstriji. Pomešana
nemško-slovenska kri ni dopustila, da
bi celjska svojat ne pokazala svoje
nemške olike in svojega nemškega ju-
naštva. Ker celjska sodrga ni mogla
drugače izliti svoje jeze nad Sokoli,
je za kolodvorom v Celju s kamenjem
napadla posebni sokolski vlak. Pri
»Jelenu« so se zbirale cele tolpe celj-
skih akademskih in neakademskih
barab, ki so neprestano tulile: »Heil
Cilli!«, »Nieder mit den Windischen!«
Celjski magistrat je bil sicer izdal pre-
poved, da se ne sme zbirati več ko
pet ljudi skupaj, ampak ta prepoved
je veljala samo za Slovence. Dva celj-
ska Slovca, ki sta se mirno vračala
domov, je napadla petnajst barab
broječa nemška tolpa ter ju pretepla.
Petnajst na dva! Tu je res treba poguma,
kakršnega imajo spodnještajski rene-
gati. Svoje junaštvo so še bolj po-
kazali s tem, da so napadli in insultirali
neko Slovenko. Neki Zwetko, pisar pri
geometru Lebitschu je bil pa celo tako
pogumen, da je neke ukradel sloven-
sko zastavo, jo metal po tleh ter nanjo
pljuval. To se je seveda godilo v Celju
pod varstvom celjske policije. Celjsko
nemštvo je ob tej priliki res imenitno
pokazalo svoj pogum in svojo oliko!

+ Okoliška nemška šola v Ptuju.
Slovenski starši iz ptujskih okoliških
vasi so tako malo zavedni, da pošil-
ljajo menda več svojih otrok v nemško
ptujsko, kakor pa v domačo slovensko
šole. V preteklem šolskem letu je ob-
iskovalo nemške ljudske šole v Ptuju
krog 200 slovenskih otrok iz Ragoz-
nice, Budine, Hajdina in nekaterih
drugih vasi. Nemci in renegati sicer
trdijo, da so to nemški otroci, kar pa
je popolnoma izključeno, saj pred par
leti še ni bilo v imenovanih vseh niti
ducata Nemecev in jih najbrž tudi še
danes ni! In ker so nemške šole v
Ptuju tako prenapolnjene s slovenskimi
otroci, je sklenil mestni svet ptujski,
sezidati za slovenske okoliške otroke
nemško šolo v Ptuju. Šola hočejo po-
staviti v mestu in ne v okolici zato,
ker upajo, da bo ponemčevanje slo-
venskih otrok v mestu mnogo hitreje
in temeljiteje napredovalo kakor bi pa
v šoli, ki bi stala v okolici. Ker se je
pa ptujski občina v zadnjih letih vsled
raznih stavb, določenih za ponemče-
vanje, zadolžila že čez milijon kron,

so se davkoplačevalci vendarle spo-
metovali, in ne marajo za nepotrebne
nemške šole več davka plačati. Orng,
Štrasschill, in drugi »nemški« magnati
bi sicer še kožo odrli z davkoplač-
evalcev za ponemčenje par stotin Slo-
vencev, ako bi ljude to zrimo pripu-
stili. Toda davkoplačevalci so se spun-
tali in tako je bil ptujski mestni šolski
svet prisiljen, da je napampl nemški
»Schulverein« za 750.000 kron iz Ro-
seggerjevega sklada. In Peter Rosegger
je vendar rekel ob ustanovitvi sklada,
da je namenjen samo nemškim otro-
kom! Če bi bil ta nemški Peter res tako
pravičen človek kakor se hlina, potem
bi pač moral uvideti, da nemški otroci
ne potrebujejo niti »Schulvereina« niti
Petrovega sklada, ker država sama
itak v preobilni meri skrbi za nemške
otroke na škodo slovenskih davkopla-
čevalcev in na škodo slovenskih otrok.
Kakor v sto drugih slučajih, bo tudi
v tem slučaju služil sklad »plemenitega«
Petra Roseggerja za ponemčevanje slo-
venskih otrok! Zavedni slovenski Ptuj-
čani in okoličani bodo pač morali storiti
vse potrebne korake, da se, če že ne
ustavi, pa vsaj omeji ponemčevanje
tamkajšnjih slovenskih otrok. Renega-
tov ima Ptuj že itak dovolj!

**+ Vrazova stoletnica farovski
gšeft.** S Štajerskega pišejo: Mino-
lo zimo in spomlad so bili radi dobre
vinske letine tudi svetinski klerikalci
v velikih skrbih, kako bodo svoje vi-
no spravili v denar. Pogruntali so:
župnik, kaplan in sedem pristnih kle-
rikalnih kmetov so napravili sebe za
pripravljalni odbor in računali pri
tem se rešiti za drag denar velikih
skrbii zavoljo vina. Da pa jim ne bi
kak naprednjak pokvaril računov in
tudi hotel svoje vino ali vino kletar-
skega društva v denar spraviti, vzeli
niso nobenega naprednjaka v odbor.
Ko je že bilo vse zasnovano, ponudili
so nekim izvensvetinskim gospodom
vstop v odbor, alj ti niso hoteli biti
tež kmetski inteligenci nekaj prive-
sek ali samo za parado pri slavnos-
tjih. Zdaj se je res situacija nekoliko
izpremenila, odkar prihajajo od vseh
strani žalostni glasovi o slabi vinski
letini. Po zimi in na spomlad so po-
nujali svetinski klerikalci svoje vino
po 20 do 36 vinarjev liter, zdaj so po-
stali gizdavi in so povzdignili cene vi-
na. Še grši gšeft kakor z vinom je s
pivom. Slovenci imamo izvrstno svo-
je pivo v Zalcu. Klerikalni inteli-
gentni odbor z župnikom in kapla-
nom na čelu, ni vzel tega piva, tem-
več Reininghausovo. Ta pivovarna
je pa dala v Gracu 4000 kron, na
Dunaju pa tudi 4000 kron za »Süd-
mark«. Da se pa prikupijo tudi or-
moških renegatom, so vzeli pivo iz
ormoške zaloge piva, ki jo ima rene-
gat Skorčič, ker drugače sploh
ne morejo delati klerikalci kot brez-
domovinci in narodni izdajalci. Pra-
vi narodnjak ne pojde gledat te grde
tragikomediije.

+ Ubegla žena. Železniški delavec
Herman M a s e r je bil iz Trsta pre-
stavljen v Celovec. V Celovcu je sta-
novil pri tapetniku Wessingerju. V
Wessingerjevi ženi, čednostni Geno-
vefi, je pa kmalu po Maserjevem pri-
hodu nastali velika izprememba. Ma-
ser je namreč v najkrajšem času po-
polnoma izrinil tapetnika iz njenega
sreca, v katerem je on sam zavzel ves
prostor. Maser je bil pred 14 dnevi
zopet prestavljen v Trst. Zaljubljena
Genovefa pa ni mogla več živeti brez
prepovedane ljubezni, zato jo je
ubrala za svojim ljubčkom, s katerim
sta skupaj preživela nekaj srečnih
dni. Mož čednostne Genovefe jima te-
ga veselja seveda ni privoščil. V po-
nedeljek se je zgasil pri tržaški poli-
ciji, ki je morala vsled njegove za-
hteve Maserja zapreti, ženo pa je, ne
s posebnim ponosom, odpeljal v Ce-
lovec na svoj dom.

+ Nesrečna ljubezen. V Trstu je
skočila v morje 27letna služkinja
Marija Godnik. Mornarji so sko-
čili za njo ter jo še pravočasno rešili
iz morske kopeli. Godnikovo so pre-
peljali v bolnišnico. Vzrok njenege
skoka v morje je nesrečna ljubezen.

+ Zagrebški paromlin. Na izredni
glavni skupščini dne 14. t. m. je bilo
soglasno sklenjeno, prekolekovati v
prometu se nahajajočih 7500 delnic
po 33 $\frac{1}{2}$ K na 20 K in izdati 13.500
novih delnic po 100 K, ki se morejo
eventualno zložiti po 5 in 10 kosov,
in katere prevzame v popolnem ob-
segu g. Vinko Majdič, mlinski vele-
industrijalec v Kranju. Dosedanje
ravnateljstvo in nadzorovalni odbor
sta resignirala in so bili soglasno iz-
voljeni v ravnateljstvo gg. Franjo
Arnold, Vinko Majdič sen. in
Vinko Majdič ml. v nadzorovalni
odbor pa gg. Anton Huber, dr.
Alojzij Homan (Dunaj), Franc
Majdič (Jarše), Peter Majdič
(Celje) in dr. L. Mazzura.

+ Ameriške novice. Slovenski
»bogatin« zidajo v Steelton,
Pa., cerkev, ki bo veljala 33.000 do-
larjev ali 165.000 K. — Slovenci
v Chicagu so ustanovili društvo
»Francisco Ferrer«. — Smrt vsled
neprevidnosti. V Aldridge
Montani je hotela žena Jakoba

Šturija, doma iz Laš na Štajerskem,
zvečer ugasniti veliko svetilko. Pih-
nila je od zgoraj v svetilko, kar je
provzročilo, da je zaždel goreti petro-
leji v svetilki. Žena jo je prišla in za-
čela tresti, da bi ogenj s tem ugas-
nila. V tem je svetilka eksplozirala
in žena je bila takoj vsa v ognju. Mo-
ž ji je hitel na pomoč, pri čemer se je
zelo opekel. Žena je zjutraj umrla.
— U m o r. V Frontenac, Kans., je
neznani zločinec zaklal Jakoba P o d-
b e v š k a, rojenega v Št. Ožbaltu
na Kranjskem. Zadnji čas je bival s
svojo ženo in tremi otroci pri Mariji
Devici na Beki na Štajerskem. Pod-
b e v š k a so šele čez več dni našli v ro-
vu usmrčenega.

**+ Elektroradigraf »Ideal«, zraven
glavne pošte, ima od srede, dne 17.
avgusta do petka, dne 19. avgusta
slededei spored: Strahovi na deželi.
(Komično.) Kolesarska četa belgijske
vojske. (Po naravi.) Uslišana molit-
ev. (Drama.) V južnem Tunisu. (Po
naravi.) Cigansko dekle. (Drama.)
Hipnotizirani buzar. (Komično.)
Zadnja predstava se ob lepem vreme-
nu vrši na prostem. Dodatek k zad-
njima dvema predstavama ob 7. in
pol 9.: Konec sveta. (Komično.) V
nočni restavraciji. (Komično.) Lju-
bezen in sir. (Komično.) Vsak torek
in petek od 6. do 10. sodeluje sl. »Slo-
venska Filharmonija«.**

+ Aretovan tat. Dne 12. t. m. smo
priobčili notico iz Trziča, da je nek
berač ukradel v neki tamonjski gos-
tilni 700 K denarja. Policija je jela
glede tega vršiti brez vsakega ofici-
jalnega poziva poizvedbe pri 46let-
nem beraču Florjani Posavec iz
Kamne gorice pri Radovljici in do-
bila toliko obtežljivega materijala, da
je izvršila v Posavčevem stanovanju
v Cerkveni ulici hišno preiskavo. Pri
tem so našli več zaznamovanih rjuh,
preoblečkov za blazinice, moških
spodnjih hlač, kakor tudi železen
pisker, v katerem je bila večja vsota
denarja, katere provenience Posavec
ne more dokazati. Prvotno je Posavec
sploh tajil, da bi bil v kritičnem ča-
su v Trziču, potem pa to priznal, a
tatvino denarja odločno tajil. Nave-
dene hodi od kraja v kraj ter bera-
či, med tem pa se vtihotaplja in
krade kakor sraka, vsled česar je bil
že dvajsetkrat predkaznovan in je
poskušal 19 mesecev že tudi prisilno
delavnico. Sedaj je prišlo pa iz Trzi-
čca uradno obvestilo, da je bilo dne
9. t. m. med 10. in 11. uro zjutraj v
Trziču ukradena pri mesarju in gos-
tilničarju Franu Perkotu, zaposleni
natakariji Jerici Bogatajevi natak-
arska torbica s 700 kronami ter,
da je te tatvine sumljiv nek berač.
Orožništvo ga je sledilo do Otoč, od
tam pa je izginila za njim vsaka na-
daljnja sled. Posavec je še leta 1903.
pokradel na Bledu v hotelu »Luisen-
bad« več pedmetov ter odšel potem
čez Koren na Koroško. Pozneje pa je
bil leta 1905. zasačen v Bevkah, ko
je ravno v neki hiši izbiral obleko,
katero bi bil odnesel, ko bi ga ne bili
prišli ter izročili sodišču. Posavca je
policija sedaj izročila deželnemu so-
dišču.

+ Kolo ukradeno. V Dravljah je bi-
lo na Veliki Šmaren popoldne krog
4. ure ukradeno iz drvarnice gostilne
pri Sojerju kolo »Dirkopa«, s svetilko
na karbit, prostim tekom »Torpedo«
in magistratna številka 359, črno na
rdečem polju. Kolo je dobro ohranjeno,
črno barvano, obroča na kolesih
imata bolj slabo vidno rdečo proggo.
Plašči so novi, zadnji je popolnoma
rdeč. Spredaj je novo ponikljana za-
vora. Sedlo ima št. 22, je na štirih
navzdol zavitih vzmetih, katerih des-
ni je v sredini zlomljen. Prestava je
izrezana v podobi triperesne detelje.
Izsleditelju je zagotovljena primerna
nagrada. Kdor bi kaj vedel o kolesu,
naj to naznani orožnikom ali policiji.

+ Motna plesna veselica. Ko so
bili v nedeljo v neki gostilni na Do-
lenjski cesti gosti najboljše volje, jih
je začel nek železostružec zmerjati
z raznimi psokvami. Ko je pa uvi-
del, da nihče na izzivanje noče reagi-
rati, je obdolžil nekega gosta, da mu
je polil pivu. Ko je hotel napraviti
gostilničar red, se spusti železostru-
žec vanj ter ga podere na tla. Nato
pristopi na pomoč še stražnik, a tudi
ta je naletel na slabo. Tudi temu se je
silovitež uprl in šele s pomočjo štirih
gostov ga je bilo mogoče naložiti v
zeleni voz. Pri tem je bil silovitež
okoli sebe, kakor besen ter stražniku
izvil kazalec. Nasilneža so oddali po
dokončani predpreiskavi deželnemu
sodišču, kjer se bode moral zagovar-
jati zaradi hudodelstva javnega na-
silstva.

+ Mestna policija je te praznike
aretovala 12 oseb, večinoma vse za-
radi razgrajanja, in to so bile doma-
če »rajce«. Mesto je bilo sicer vese-
lo, a dostojno, le aretovanci so se mo-
rali zaradi nevarnosti nadaljnjih po-
sledic začasno spraviti v varnost. Ra-
buko bi bili pri napovedi policijske
ure kmalu vprizorili delavci pri Gru-
barjevem prekopu, ako bi policija ne
bila energično nastopila. Tudi na Ta-
borju sta dva vojaka 27. pešpolka na-
padla z bodali nekoga delavca ter ga

lahko laško podeliti. Služi pa po povod vladni vojni red.

V vlak obradna. Ko se je ponoči peljal trgovca s pradiči, Ivan Perne, v vlak v Ljubljano do Zidanega mosta in zaspal, mu je med tem časom nekdo prerezal pri telovniku žep ter ukradel denarnico, v kateri je imel za 1000 K denarja. Orožništvo je v Zidanem mostu preiskalo dva tujca, pri katerih pa ni dobilo ničesar.

Preprečena pot. 18letni Anton Belič iz Črnomlja se je hotel z južnega kolodvora odpeljati v Ameriko, ne da bi bil že zadostil vojaški dolžnosti. Tam službuječi stražnik mu je pa nakano preprečil s tem, da ga je aretoval. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Zaklalo se je v mestni klavnici od 31. julija do 7. avgusta 86 volov, 5 krav, 6 bikov, 116 prašičev, 295 telet, 49 kostrunov in 4 kozlički. Upeljalo se je 7 zaklanih prašičev, 13 zaklanih telet in 227 kg mesa.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 86 Slovencev, 7 Hrvatov in 25 Makedoncev, nazaj je prišlo pa 19 Hrvatov. V Zagreb se je povrnilo 6, na Reko pa 18 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Brivski pomočnik Juraj Klemendi je izgubil zlat prstan z modrim kamnom. Zasebnica Josipina Kuneova je izgubila črno usnjato denarnico. Strojnikova žena Marija Abramovič je izgubila črno denarnico z okoli 8 K drobca. Zasebnica Ana Umekova je našla nikelnasto uro. Branjevka Marija Novakova je našla črno novo torbico s trakovi. Šivilja Marija Cankarjeva je našla double obesek s tremi slikami.

Oni gospod, ki je 14. ponoči zamajal pri »fajmostru« dežnik, naj ga blagovito oddati v upravnistvo »Slov. Naroda«.

»Slovenska Filharmonija« koncertira jutri v hotelu »Tivoli«. Od polu 5. do 7. popoldne igra en oddelek, od polu 8. naprej pa ves orkester. — Vstop prost.

Narodna obramba.

Z Viča. To leto je jubilejno leto družbe sv. Cirila in Metoda. Vsa Slovenija se veseli tega dogodka. Tudi Vičani se pripravljamo, da kar najslavnejše proslavimo »četrstoletno reševalnega društva slovenskih zamorčkov.« Že tedni dni pletejo naša vrla dekleta vence in v nedeljo se spremeni griček, kjer se bo vršila veselica v »podobo raja.« Slavnost se vrši »na Vrhovih«, to je kakih pet minut od Robežnikove gostilne. Pot bo zaznamovana s slavaloki. Udeležba od strani domačinov nam je zagotovljena. Obračamo se pa tudi na Ljubljancane, da nam povrnejo naš obisk na ljubljanski veselici tretjega julija.

»Republika Cirilmetodarije« v Strašnem dolu pri Matenji vasi prinesla je čistih 300 K, navzlic vsem neugodnostim in dežju, kateri je veselico pokvaril. To naj bode v zadoščanje tistim, ki so in tistim, ki niso hoteli — pomagati. Prvim iskrena hvala — drugim ne vemo kaj! V založbi je še nekaj izstisov »Republikana«, kdor ga želi, obrne naj se na »Cirilmetodarijo« v Prestranek. Naročnina znaša za iztis s poštino vred 15 narodnih kolekovi ali pa 40 vin. v pisemskih znamkah.

Koroški rodoljubi za C. M. D. G. Janez Fric, gostilničar v Narodnem domu v Glinjah je daroval mesto venca na krsto pok. Gregorju Tropu v Medborovnici 6 K za D. C. M. V isti namen je podaril družbi tudi ondnotni župan g. Andrej Vidman 5 K. Janez Božič v Dobravi pri Šmarjeti je podaril ljubljani družbi I. K. Hvala vzglednim rodoljubom!

Društvena naznanila.

21. avgusta v Devin! Kakor smo že poročali, priredi slovensko bralno in pevsko društvo »Ladija« v Devinu dne 21. avgusta slavnost razvijata zavate. Ta slavnost je v narodnem oziru velikanskega pomena, saj je Devin zadnja slovenska občina ob Adriji. Neizmerna nesreča bi bila za Slovence, če bi ta krasni kraj ob morju padel Lahom v roke. Devin je druga postaja na progi Nabrežina-Gorica. Komaj te pripelje vlak preko nabrežinskih kamnolomov, že se ti nudi krasen razgled: Adrijansko morje, katero obvladuje devinski grad, sezidan l. 1490, okrog katerega se razprostira kraj Devin. Tik ob morju se vidijo razvaline starega gradu, katerega so baje še Rimljani zidali. Ta je bil razrušen v 14. stoletju povodom pomorske bitke. V novem gradu je videti slike slavnih mojstrov Michelangela, Caravaggia, Pollidora, Fintoretta. Med stari in novim gradom moli iz morja skala, ki jo imenujejo Italijani scoglio Dante in trde, da je tam počival Dante, ko je potoval v Trst. Pol ure hoda proti Trziču (Monfalcone) je lepa vasica Sv. Ivan, kjer izvira iz tal najkrajša reka Timav, ki se izliva po par sto metrov dolgem teku v morje. Če gremo

do doline čez eno od št. Ivanov, najdemo do dvajsetletnih starih toplic pri Trziču. Teh toplic se se poznavevali že stari Rimljani, v zadnjem času pa je nastalo tam popolnoma moderno urejeno hotele, slasti za one, ki bolehalo na protina, revmatizma in ischias. Le če slabe pol ure in pridemo v Trzič, kjer si lahko ogledamo ogromne ladjedelnice. Tudi za one, ki bi se radi kopali v morju, je preskrbljeno. Kdor se pa hoče peljati proti Trstu, stori to lahko za 40 vin. in užival bo krasen razgled na Miramar in okolico. Vse to govori za to, da si je vredno obiskati Devin in si ogledati njegove in bližnje znamenitosti. Poudarjamo še, da se v Devinu dobi izborno vino kraški teran, kakor nikjer drugod. Devinci so sicer nepremožni, a skozinsko narodni in napredni Slovenci, ki potrebujejo v svojem narodnem boju poleg gnotne tudi moralno pomoč. Pohitimo zato v nedeljo 21. t. m. v Devin! Kakor čujemo, se slavnosti udeležijo pev. društvo Ljubljanski Zvon, pa tudi sicer je zanimanje za prireditve veliko. Da bodo Tržačani prišli v čim največjem številu, je samo ob sebi umevno. Kranjci, zlasti pa Notranjci pa naj pokažejo, da niso zaspanci, kakor se jim je že tolikrat — žal da po pravici — očitalo.

Slovenski Jug.

Jubilejna slavnost pevskega društva »Zora« v Karlovcu. V nedeljo in ponedeljek je slavilo najstarejše hrvaško pevsko društvo »Zora« v Karlovcu petdesetletnico svojega obstoja. Slavnosti so se udeležila malodane vsa hrvaška pevka društva, mnogo srbskih pevskih društev, slovensko pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane in po odposlanstvu »Zveza slovenskih pevskih društev«. V celem je došlo v Karlovec na slavnost nad 1500 gostov. Mesto je bilo vse v zastavi. Slavnost se je pričela z bakljado v soboto zvečer in z budnico v nedeljo zjutraj. V nedeljo dopoldne ob 9. je bil slavnostni sprevid iz »Zorinega doma« po mestu. Sprevida se je udeležilo nad 800 pevcev. Na Jelačićevem trgu je pevec pozdravil mestni župan poslanec dr. Vinković. Ob 11. dopoldne je bil v »Zorinem domu« pevski madine, ki se ga je udeležilo okrog 500 oseb. Pri matineju je sodeloval orkester zagrebškega narodnega gledališča, med drugimi skladbami pa se je izvajala tudi slavnostna himna, ki jo je nglasbil prof. Dugan. Po matineju je zagrebško pevsko društvo »Kolo« poklonilo »Zorinemu« predsedniku dr. Haslingerju srebrn lorvorjev venec. Po matineju je bil banquet. Na banketu je slovenskim in srbskim gostom napil župan dr. Vinković. V imenu Slovencev se je na pozdravu zahvalil predsednik »Slavca« Dražil ter napil slovenski vzajemnosti. V imenu Srbov je govoril, župnik Knežević ter nazdravil narodnemu edinstvu Srbov in Hrvatov. Na to so se prečitali brzojavni pozdravi. Največje navdušenje sta izzvala pozdrava ameriških Hrvatov in slovenskega komponista Viktorja Parme. Ob 5. popoldne se je pričela ljudska veselica, ki je trajala pozno v noč. Na veselici so pela razna pevka društva, med temi tudi ljubljanski »Slavec«. V ponedeljek dopoldne se je vršila glavna skupščina »Zveze hrvaških pevskih društev«. Opoldne je bil sijajen banquet, ki ga je dala na čast gostom mestna občina. Popoldne so se vršili razni izleti v okolico — v Dubovae in Ozalji. Ljudska veselica zvečer se je zaključila prireditve. Splošno se je opazilo, da se slavnosti niso udeležile niti civilne, niti vojaške oblasti, kar pa je prireditvi bolj koristilo, nego škodovalo.

Hrvaški Sokol v Sarajevu je vretkelo nedeljo razvil svojo zastavo. Slavnosti so se udeležili samo pristasi Stadlerjeve klerikalne stranke. Navzoč ni bil nobeden frančiškan in noben zastopnik »Hrvatske narodne zajednice«. V zadnjem trenutku pred razvitjem zastave so se hoteli odstraniti tudi Sokoli iz Mostarja, češ, da so nasprotni, da bi se zastava blagoslovlila. Z velikim trudom so jih pregovorili, da so ostali.

Učiteljsko društvo za Zagreb in okolico je v ponedeljek slavilo 25-letnico svojega obstoja. V proslavo svojega jubileja je društvo uredilo šolsko razstavo, ki jo je otvoril zagrebški župan Janko Holjac.

Srbski dijak v Zagrebu. Včeraj je došlo v Zagreb 25 gojencev srbske poljedelske šole v Šabcu pod vodstvom ravnatelja Radomira Nešića. Gojenci so si ogledali Zagreb, posetili jesensko razstavo ter so zvečer odpotovali na Reko, od koder potujejo v Benetke. V ponedeljek so si ogledali deželno posestvo Božjakovino, kjer jim je razkazoval zanimivosti na ukaz vlade gozdarski uradnik Kosta Ilišić.

Izpred sodišča.

Kaznovani kaznjenc. — Rad razžaljenja cesarja in radi motenja vere je bil obsojen na osem mesecev zapora

pred sodno obrambo sodbo Stanišića. Rad razžaljenja cesarja in radi motenja vere je bil obsojen na osem mesecev zapora

Rad razžaljenja Matere božje je stal včeraj pred mariborskim okrožnim sodiščem 55 let stari strojarski pomočnik Ivan Vrečko iz Marenberga. Dne 24. dec. je Vrečko pil v Remčevi gostilni v Marenbergu, kjer se ga je precej nalezel. V pijanosti je baje razžaljivo govoril o materi božji. Vseled neke ovadbe — Mati božja ga gotovo ni ovadila — je bil Vrečko obsojen na dva meseca ječe.

Zastavljavnica osleparjena. Lansko leto mececa avgusta in septembra je bilo v zastavljavnici v Mariboru zastavljenih 11 moških prstanov, ženski prstan in par uhanov za 2100 K. V vseh teh prstanih in uhanih so bili vdelani krasni briljanti. Ker pa teh stvari ob poteku roka ni nihče rešil, jih je hotela zastavljavnica prodati. Predno pa je prišlo do prodaje, se je dognalo, da so te stvari mnogo manj vredne, kajti vsi briljanti so bili ponarejeni. Zastavljavnica je izplačala za zastavljene predmete 2100 K, izvedenec jih je cenil samo na 220 K, tako da ima zastavljavnica 1880 K škode. Po daljšem poizvedovanju se je dognalo da je dotične stvari zastavil po drugih ljudeh zlatar Matevž Detschko v Mariboru. Včeraj je Dečko stal pred mariborskim okrožnim sodiščem radi sleparije. Izgovarjal se je, da ni mislil zastavljavnice oslepariti, ker je hotel predmete rešiti. Sodišče pa temu zagovoru ni verjelo že radi tega ne, ker je Detschko v velikih denarnih stiskah, Detschko je bil obsojen na štiri mesece ječe.

Književnost.

Popolna slovnica esperantskega jezika. Priredil, izdal in založil Ljudevit Koser, Juršinci pri Ptuj, Štajersko. Cena 1 K 20 v (po pošti 10 v več). Druga izdaja. Tiskal C. Albrecht v Zagrebu, 1910. 8°. 116 strani. — Prva izdaja je razširila zanimanje za esperantsko stvar po vsi domovini, druga izdaja pa naj služi pred vsem kot učilo voditeljem esperantejev, ki jih naj ustvarijo naši agilni somišljeniki tekem prihodnje jeseni in zime. V tej izdaji so izginile neprijetne napake, ki so jih zagrešili v 1. izdaji hrvaški stavci. Mesto epiloga je daljši predgovor in kratek pregled slovnice. Vsak naročnik dobi zastoj letak ter majhno slovnico in slovarček, ki obsega skoraj 2000 besed. Knjiga se dobiva v vseh slovenskih knjigarnah in v založništvu esperantskih knjig Lj. Koser, Juršinci pri Ptuj, Štajersko.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjigarni« Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Razne stvari.

Ponesrečeni turist. Dunajski zobni zdravnik dr. Egon Günther pl. Kronmyth je padel s takozvane »Blochwand« pri Stroblju ter mrtve obležal. Zapušča vdovo in dva otroka v starosti šestih in osmih let.

Umorjen »kibice«. V neki kavarni v Pančovi so igrali na karte. Trgovca Grečković je gledal igro, toda ker je bil sam strasten igralec, ni mogel molčati. Igralec Mladen Zubović, ki je neprestano izgubljal, je bil radi tega tako jezen, da je zagrabil nož, ter s njim zabodel »kibice«.

Napredno katoliško društvo se je v soboto ustanovilo na Dunaju. Društvo se hoče boriti za moderne zakonske postavbe, pred vsem za obligatorno civilno poroko. Ako se uvede civilna poroka, potem se seveda omogoči katolikom novo sklepanje zakonov. Kaj bo? Kaj bo? Katoliki za razpoko! Pa menda vendar ne bo sveta konec radi tega!

Telefonista in brzojavna poročila.

Zadova župana Hribarja. Dunaj, 17. avgusta. Po listih kroži nekako pojmanilo v zadevi potrditve župana Hribarja. Rečeno je, da ni sedaj nobenega vprašanja Hribarja ne potrditi in predstavljenega, kakor da izvirajo vse dotične vesti iz slovenskih krogov, češ, vlada bi storila veliko napadno, če bi Hribarja ne potrdila. Na eni strani se sodi, da je to pojmanilo izšlo iz ljubljanskih nemških krogov, na drugi strani se kombinira, da je to odločeno pri-

govarjanje javnosti na položajev Hribarja izvirajo.

Dunaj, 17. avgusta. Vprašanje o potrditvi ljubljanskega župana se odloži v prihodnji seji ministrskega sveta.

Vladni komuniste o sestanku zunanjega ministra grofa Aerenthala s turškimi vel. vezirjem Hakki-pašo.

Dunaj, 17. avgusta. O posvetovanju zunanjega ministra grofa Aerenthala s turškimi velikim vezirjem Hakki-pašo v Marijinih varih se je izdal poseben vladni komunik, v katerem se med drugim naglašja, da so te konference zadevale vsa najvažnejša politična vprašanja zadnjega časa in da se sme z zadovoljstvom naglašati, da vladajo med Turčijo in Avstrijo kar najboljše prijateljske razmere.

Konference ministrskega predsednika barona Bienertha s voditelji posameznih strank.

Dunaj, 17. avgusta. Danes pride ministrski predsednik baron Bienerth na Dunaj. Jutri se vrši slavnostni ministrski svet. Takoj nato začne konference ministrskega predsednika barona Bienertha s posameznimi političnimi voditelji. Pred vsem se vrši konference ministrskega predsednika z načelnikom »Poljskega kluba« prof. Glomboskim. Ministrski predsednik se bo posvetoval z njim zlasti o vprašanju, kako je omogočiti v zadevi galiških vodnih cest med Poljaki in vladno kompromis. V poljskih krogih se pričakuje, da bodo imela ta posvetovanja ugoden uspeh. Glavno vprašanje konference ministrskega predsednika pa bo zadevalo sestavo jensenskega delovnega načrta, zlasti radi tega, ker se na jesen skličejo vse zakonodajne in ustavne korporacije, torej državni zbor, deželni zbori in delegacije. Posebej se bo jutrnji ministrski svet bavil tudi z draginjskim vprašanjem in o potrebi posameznih trgovsko-političnih odredb.

Bolgarski kralj na Cetinju.

Dunaj, 17. avgusta. »Politische Korrespondenz« piše, da se poda bolgarski kralj Ferdinand čestitat knezku Nikiti na Cetinje, od tam pa se takoj vrne nazaj na Bolgarsko. Zanika ob enem, da bi bil kralj Ferdinand težko bolan.

Zbližanje Avstrije in Srbije.

Dunaj, 17. avgusta. Konferenci zunanjega ministra grofa Aerenthala s srbskim ministrskim predsednikom dr. Milovanovićem je treba pripisovati veliko važnost. Danes se mora namreč vpoštevati položaj, kakoršen je v resnici na Balkanu. Na Balkanu stojimo namreč pred dejstvom temeljitega prevrata. Na eni strani stoji Črna gora in Bolgarska, kateri podpira Rusija, na drugi strani pa Srbija, ki je danes takorekoč popolnoma osamljena in je torej prisiljena iskati novih potov za svojo zunanjo politiko. Korespondent »Slov. Naroda« je poizvedel v dobro poučenih krogih, da je radi tega treba pričakovati v kratkem senzacijonelnih vesti, ki bodo naznanile novo grupiranje balkanskih interesov. In ravno v tem oziru je bila včerajšnja konference grofa Aerenthala odločilne važnosti.

Pogorelo zdravniško poslopje.

Rogatec - Slatina, 17. avgusta. Danes ponoči je pogorelo tukajšnji »Kurhaus«. Ponesrečil ni nihče. Zdravljenje in promet sta neovirana. Ozen je že popolnoma pogašen. Štajerski deželni glavar grof Attems se je danes zjutraj podal na lice mesta.

Konference zunanjega ministra grofa Aerenthala s srbskim ministrskim predsednikom dr. Milovanovićem.

Marijine vari, 17. avgusta. Včeraj je imel zunanji minister grof Aerenthal daljšo konferenco s tukaj se nahajajočim srbskim ministrskim predsednikom dr. Milovanovićem. V polit. krogih se pripisuje temu sestanku kar največjo politično važnost. Ne manjka se glasov, ki prorokujejo v razmerju Avstrije napram Srbiji koreniti preobrat. Znamenje za to preobrat naj bi bil obisk srbskega kralja Petra našemu cesarju.

Paninski laški provokaterji.

Pazin, 17. avgusta. Med aretiranimi laškimi provokaterji sta tudi dva sina Camusa, trgovca z vinom, ki sta bila med sklicatelji protestnega shoda proti izletu Sokolov v Pazin. (Opoma uredn. Kakor nam je znano, ta tvrdka precej trguje tudi po naših deželah.)

Udrijač o »Slovenski Enoti«.

Brna, 17. avgusta. Poslanec Udrižal je imel pred svojimi volilci shod, na kateremu se je izrazil, da je politično delovanje bilo namenjeno konsolidaciji razmer pri »Slovenski Enoti« na podlagi skupnega programa.

Ustavijsna brzojavka.

Zagreb, 17. avgusta. Splitaki socialisti so brzojavno pozdravili socialno-demokratski shod v Zagrebu; toda to brzojavko so na zagrebški pošti ustavili.

Rumunski in Turški.

Bukarešt, 17. avgusta. V tukajšnjih političnih krogih se pripisuje obisku turškega velikega vezirja Hakki-paše velik pomen. Pri tej priliki je prišla namreč med drugim na razgovor tudi trgovinska pogodba med Rumunsko in Turško, dalje vprašanje rumunskih Kaza-Valahov v Makedoniji, ki hočejo imeti v Makedoniji samostojno cerkev in samostojno šolo, in konečno se je obravnaval tudi političen položaj, ki je nastal pri makedonskem vprašanju radi stališča, ki ga zavzema Bolgarska. Med Rumunsko in Turško je prišlo vsled tega sestanka do velikega zblizanja obeh držav.

Revizija ruskih samostanov.

Petrograd, 17. avgusta. Sveti sinod je odredil v svojem zadnjem posvetovanju, v katerem se je pečal z rezultati preskušnje, katere je nabral o priliki preiskav kijevskih samostanov, da naj se izvede vsled teh podatkov generalna revizija vseh ruskih samostanov.

Kretsko vprašanje.

Frankobrod, 17. avg. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Kaneje: V Kaneji nahajajoči se konzuli posameznih veselil so se obrnili do sedaj v inozemstvu živečega kretskega prvega ministra Venezelosa s pozivom, da nemudoma in sicer brzojavno preklicje svojo kandidaturu v grško narodno skupščino.

Po zaključku lista.

Tukajšnji c. kr. poštni urad nas obvešča, da je jutri na pošti nedeljski počitek.

Gospodarstvo.

Prememba pravil. Ministrstvo je odobrilo na zadnjem občnem zboru sprejeta spremenjena pravila delniške družbe »Združene pivovarne Zalec in Laški trg«.

Uradniki južne železnice so imeli

12. t. m. zvečer in Trstu shod, ki ga je sklicalo »Društvo jugoslov. žel. uradnikov« sporazumno s tržaško krajno skupino »Oe. E. B. V.« Shoda se je udeležilo nad 70 uradnikov in mu je predsedoval gospod Ivan Zorec, predsednik »D. j. ž. u.«, ki je pozdravil navzoče v slovenskem in nato nadaljeval razpravo v nemškem jeziku. Društvi sta sklicali shod zato, da uradništvo čuje naravnost od svojih izvoljenih zastopnikov, kaj da se je zahtevalo od uprave južne železnice v uradni seji personalne komisije dne 24. in 25. junija t. l. in kaj da je uprava na to odgovorila dne 20. julija. — O stavljenih zahtevah so obširno poročali člani personalne komisije, gg. pl. Cerva, Mattausch, Sternadt, Posch, Perutz, Rausch, Schmid in Zinzel. Ker generalno ravnateljstvo južne železnice noče odgovoriti pred 1. novembrom, se je po kratki debati enoglasno sprejela sledeča rezolucija: »Dne 12. avgusta 1910 v Trstu zborujoči uradniki južne železnice smatrajo v imenu vseh uradnikov tržaškega nadzorništvenega področja za skrajno brezobzirnost od strani tistih činiteljev južne železnice, ki z vednim vtikanjem med upravo in uradništvo ovirajo, da uprava še ni spomnila tistih obljub, ki jih je generalno ravnateljstvo dalo že l. 1907 z okrožnico 385 A 1907 in ki povzročajo, da uprava še vedno noče poravnati dolga, ki ga je dolžna uradnikom. Zbrani uradniki nalagajo zato personalni komisiji, v katero imajo največje zaupanje, da ona postopa z vsemi sredstvi proti tem škodljivcem uradniških koristi in se vselej opira na uradništvo, ki složno stoji za njo. — Od uprave same pa zahtevajo zbrani uradniki, da se zahtevam, stavljenim v seji personalne komisije dne 24. in 25. junija 1910 takoj in popolnoma ugodni in to tem bolj, ker uprava nima z ugoditvijo teh zahtev skoraj nobenih žrtev. — Ako bi se upravičenim zahtevam uradništva ne ugodilo, se bo le-to oprijelo z vso močjo in žilavostjo boja, ki se mu ga je nalašč vsililo.« — Pripomniti je, da so bile vse zunanje večje postaje v častnem številu zastopane, a da se tržaški uradniki italijanske narodnosti zaradi slovensko-nemško tiskanih vabil shoda niso udeležili.

Program delitve premij za

govejo živino, ki bo v ponedeljek, 19. septembra 1910 v Kandiji pri Novem mestu na ondnotnem semnjišču. Namen razstavi in delitvi premij je: a) Da se živinorejci tega okraja s primeranjem goved vzpodbudijo za predek živinoreje in se o nji pouče, b) da se razvidi uspeh, ki se je zlasti z državno in deželno podporo dosihdob dosegel pri reji naše domače goveje živine. — 1. Pravico do premij imajo vsi živinorejci iz političnega okraja Novomesto. 2. Do devetih dopoldne mora vsa živina biti na mestu razstave in sicer posebej junci, posebej telice in posebej krave, za ograjo privezane. Vsak lastnik mora skrbeti, da ima njegova živina hlapca ali delko, ki ji streže. 3. Da živina more biti delzna premije, mora najmanj že pol leta biti lastnina tistega gospodarja, ki jo razstavi. To mora razstavnik dokazati s

